

השח האכזרי

אוזבקיסטן

במדינה זו חי אחד, פייטן ומספר אגדות גדול, כולו שיבה. הוא הלך לשח. השח שואל "למה באת?" והפייטן אומר "האם לא מספיקות לך צרות של העם, העוני והרעב, שאתה נותן עוד פקודה כזו? כדי לקבור את הקרוב שלהם אנשים יגיעים חמישה, עשרה ימים. איזה הנאה אתה מפיק מכך?"

השח התרגז.

"אומרים, אנשים זקנים חכמים" אמר "מתברר שזה שקר. זקן אחד שהשתגע בא אלי עם הערות שלו. קחו אותו ותורידו לו ראש." וכך נעשה.

ואחר כך השח נתן פקודה חדשה: "לכרות ראשים לכל בעלי שיבה!"

הלכו תלוינים בין בתים, הוציאו זקנים בעלי ראש שיבה וכרתו את הראשים.

זקנים אחדים ניצלו כי ברחו, אחרים הסתתרו במרתפים, חדרים תת-קרקעיים

בזמנים רחוקים שלט במדינה אחת שח אכזרי. פעם החליט ונתן פקודה "אם בבית כלשהו מת אדם, יש לשאת אותו על גגות בתים, מגג אל גל עד בית הקברות. ומי שלא ישמע לפקודה שלי, יוצא להורג"

ועוד מקומות מסתור, שם לא ניתן היה למצוא אותם.

ויום אחד השח החליט לצאת למסע עם כל חייליו הצעירים, בני פחות משלושים. "רק מי שגילו שנה אחת או יותר משלושים, יישאר בבית" ציווה "לאלה אין מספיק כוח להלחם."

אצל השח שירת ווזיר. הוא התחיל לשכנע את השח "אדוני, למה ציווית כך. כבר זקנים רבים מתו לשווא ועכשיו גם הצעירים ימותו!"

אבל השח לא מוכן היה שמישהו יתנגד לרצונו. "אתה סתם טיפש. מה אתה מבין. אל תעז להתנגד לדבריי. בפעם הבאה אל תסתור את דבריי כי אצווה לשפוך לך עופרת מותכת לפה!"

בין חייליו הצעירים של השח היה אחד בשם זאקיר. היה לו אבא בן שמונים,

ובזמן שהשח ציווה להרוג את כל בעלי שיבה, הבן הסתיר את אביו.

כשהתכוננו למסע זאקיר בא להיפרד מהאב. ואז אמר לו הזקן "בני יקירי, אתה תיסע ואיש לא יודע מתי תחזור. אין מלבדך מי שיטפל בי או ידאג לי למחיה. ממה אחיה כל אותו הזמן שתהיה במסע? מוטב שתלך לשח וספר לו שאני כאן. שיהרוג אותי. תחילה שמרת עלי ועכשיו אתה עוזב. אז אולי תיקח אותי אתך." חבל היה לבחור הצעיר לעזוב את אבא במצב כזה. לכן הוא תפר שק, הסתיר בו את הזקן ולקח אתו.

השח עם הצבא שלו יצא למסע ארוך. הלכו הרבה זמן עד שהגיעו להרים גבוהים. שם ראו נהר גדול לרגלי ההרים. מים שקופים זרמו ברעש גדול. השח אמר לצבא לחנות על החוף וללון שם. ובלילה ראה השח פתאום אור מוזר:

במעמקי הנהר זהרו שני יהלומים כמו כוכבים בהירים בלילה חשוך. השח קרא לחייל ואמר לו לצלול למים ולהוציא את היהלומים. החייל צלל אך לא יצא מהמים. כנראה טבע בעומק. ואז השח קרא לחיילים נוספים. כל אלה צללו אך לא יצאו חזרה אל פני המים. אחד החיילים העז לפנות לשח. "אדוני" אמר "אי-אפשר להוציא יהלומים מקרקעית הנהר שהוא עמוק כל כך. למה ללכת לאבוד לשווא?" "אתה טיפש" קרא השח "אילו הנהר היה עמוק לא היה אפשר לראות יהלומים על הקרקעית שלו. ועל הדיבורים שלך נכרות את ראשך. התליין, בוא הנה!" והחייל הוצא להורג. כשהתקרב תורו של זאקיר לצלול בנהר הוא רץ לאוהל שלו, פתח את השק ואמר לאב "שלום לתמיד, אבא. סלח לי אם

פגעתני בכך אי-פעם במילה רעה." "מה קרה בני?" שאל האבא נחרד. הבן סיפר לאבא על היהלומים וכמה חיילים כבר טבעו בנהר. הזקן חשב רגע ואחר כך שאל "ועומד איזשהו עץ על שפת הנהר?" "כן. יש שם עץ" ענה הבן. "אין יהלומים בנהר. היהלומים הם על העץ. במים רואים רק את הבבואה" אמר הזקן. "אתה בני, תשים לב בדיוק איפה המקום בו רואים את היהלומים וכשהגיע תורך רוץ לעץ ועלה לצמרת. היהלומים הם בקן של ציפור. שים אותם בחגורתך ואז קפוץ למים ואחר כך צא לחוף." הבן נפרד מאבא והלך לשח. השח אמר גם לו לצלול לנהר ולהוציא את היהלומים אבל זאקיר רץ ישר אל העץ. "למה אתה מטפס על העץ?" קרא השח. "אדוני, כדי להגיע עמוק יותר לתוך המים אני רוצה לקפוץ מגובה. אוציא את

הודיע "כל יום אשאל שניים מהאנשים. אם התשובה של מי מהם תמצא חן בעיניי, אשבח אותו. אם לאו, דינו מיתה." זאקיר שמע את דבריו של השח הלך מיד לאבא וסיפר לו הכל. והזקן אמר "לך לשח ואמור שאתה רוצה לענות. ואז ספר שבתחתית הנהר מונח סיר עם חמאה והנמלים רוצות להוציא אותו ולכן הן מתרוצצות כאן. ואם השח יצווה עליך להוציא את הסיר, תענה שתעשה זאת ברצון. אחר כך תטפס על העץ ומשם תירה חץ אל השח. אבל כוון טוב, כדי שהחץ יכנס לו לפיו. בגלל אדם רע אחד נאבדים כה רבים."

זאקיר ניגש מיד לשח ואמר "יש לי תשובה לשאלתך, אדוני. בקרקעית הנהר מונח סיר עם חמאה ולכן הנמלים מסתובבות כאן!"

השח נזעף "איזה שטויות אתה מדבר.

היהלומים גם אם אצטרך לחפור בקרקעית הנהר!"

הצעיר עלה לצמרת העץ ובאור הירח ראה את היהלומים בקן של הציפור. הוא חטף אותם, שם בחגורתו, קפץ והסתתר תחת פני המים.

בזמן זאקיר דיבר עם אבא השח הכריז "מי שיצא מהמים ללא יהלומים, אפשוט את עורו!"

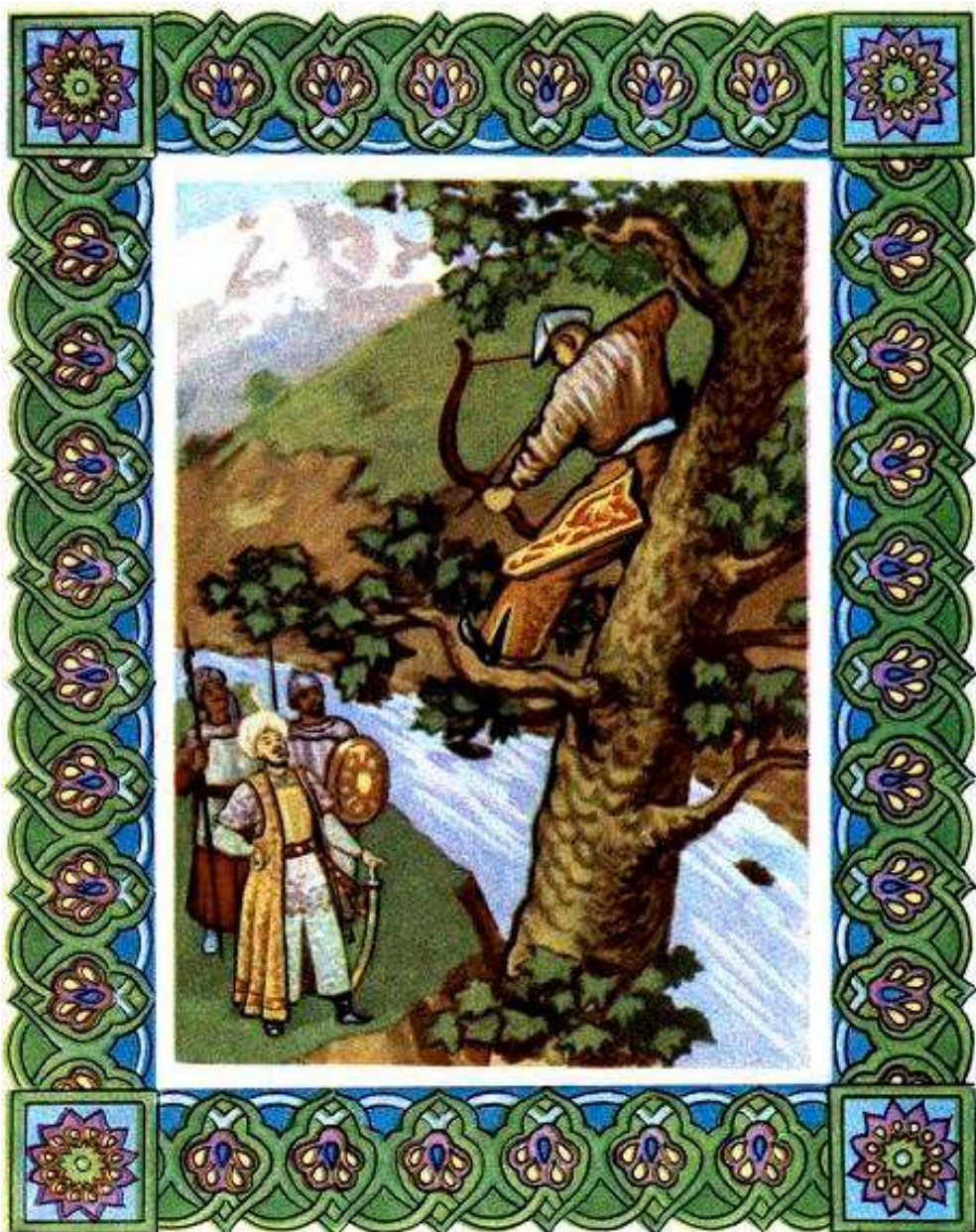
והנה זאקיר הצעיר יצא על פני המים, עלה על החוף ונתן לשח את היהלומים.

"יפה! יפה!, אמר השח ודפק לצעיר על הכתף.

למחרת הצבא המשיך בדרכו לאורך הנהר. במקום אחד האנשים ראו המון נמלים.

"למה הנמלים מסתובבות כאן?" שאל השח "מה הן עושות?"

איש לא ידע לענות על השאלה. ואז השח

הסיר מונח בקרקעית הנהר והנמלים
מסתובבות מחוץ למים. תשובתך לא
מתקבלת" אמר השח וקרא מיד לתליין.
ואז שאל זאקיר "אולי תסכים שאוציא את
סיר החמאה מהנהר?"

השח הסכים "תנסה להוציא אם הוא שם."
זאקיר מיד רץ לעץ, טיפס לצמרת, התייצב
על ענף, כיוון היטב ומהקשת שלו שחרר
חץ. החץ ניכנס ישר לפה של השח ויצא
מהאוזן.

השח נפל מת.
כשהצעיר ירד מהעץ התחילו לחבק אותו
ובשמחה אמרו "עשית מעשה טוב!"
ענה זאקיר "זה לא אני עשיתי אלא אבא
שלי. חבל שכל כך הרבה אנשים הרג
השח לשווא, שאבות שלנו המית."
הלכו החיילים לזקן החכם, הודו לו על
שהציל אותם מהשח האכזר ואחר כך
בחרו אותו להיות להם למנהיג.